

Lietuvos Respublikos Seimui

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

DĖL 2025 M. VALSTYBĖS ATASKAITŲ RINKINIO

2026 m. gegužės 15 d. Nr. FAE-2

Vilnius

SĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Mes atlikome 2025 metų valstybės finansinių ataskaitų rinkinio, kurį sudaro finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų, grynojo turto pokyčių ataskaitos ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, 2025 metų valstybės finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą į valstybės grupę įtrauktų viešojo sektoriaus subjektų 2025 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2025 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

PAGRINDAS PAREIKŠTI SĄLYGINĘ NUOMONĘ DĖL VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Nustatėme finansinės būklės ir grynojo turto pokyčių ataskaitų duomenų reikšmingų iškraipymų, kuriuos lėmė iškraipymai žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose (detali informacija pateikta ataskaitos 1 skyriuje, 1 lentelėje):

- 1) 1 941,82 mln. Eur rezervų ir 1 239,02 mln. Eur sukaupto perviršio negalime patvirtinti, nes dėl neišspręstų miško žemės ir medynų apskaitos proceso trūkumų Aplinkos ministerija neturi patikimų duomenų, pagrindžiančių šių straipsnių likučius.
- 2) 634,43 mln. Eur mineralinių išteklių ir tokios pat rezervų vertės teisingumo negalime patvirtinti, nes Lietuvos geologijos tarnyba neturi patikimų duomenų apie neatsinaujinančių mineralinių išteklių kiekius ir dalies jų sąlyginę vertę neperskaičiuota. Todėl ataskaitose pateikta vertė nėra pagrįsta aktualiais ataskaitinio laikotarpio pabaigos duomenimis.
- 3) 474,91 mln. Eur kultūros vertybių duomenų teisingumo patvirtinti negalime, nes muziejų apskaitoje nėra visų turimų vertybių analitinių registų, jų

inventorizacija neužtikrina apskaitos duomenų pagrįstumo, o Užsienio reikalų ministerija į kultūros vertybių vertę įtraukė ne tik pastatus, kurie priskirtini šiai turto grupei, bet ir žemę, kuri turi būti apskaitoma atskirai, taip pat registravo ministerijai nepriklausantį turtą.

- 4) 562,26 mln. Eur infrastruktūros statinių vertės teisingumo negalime patvirtinti, nes daliai Susisiekimo ministerijos balanse apskaitomo AB „Via Lietuva“ patikėjimo teise valdomo valstybės turto taikyti ne ministerijos kanclerio patvirtinti nusidėvėjimo ekonominiai normatyvai, todėl negalime patvirtinti šio turto sukaupto nusidėvėjimo ir likutinės vertės teisingumo; Lietuvos kariuomenėje nebuvo tinkamai įvertintas atliktų statinių remonto darbų turinys ir apimtis, todėl dalis esminio turto pagerinimo išlaidų buvo nepagrįstai pripažinta sąnaudomis, o ne įtraukta į ilgalaikio turto vertę.
- 5) 99,86 mln. Eur turto ir 18,26 mln. Eur pagrindinės veiklos sąnaudų teisingumo negalime patvirtinti, nes trijų viešojo sektoriaus subjektų finansinės apskaitos procesai, ūkinių operacijų registravimas ir turto bei finansų valdymas neužtikrina ataskaitų duomenų pagrįstumo.
- 6) 32,73 mln. Eur pagrindinės veiklos sąnaudų negalime patvirtinti, nes Krašto apsaugos ministerija neužtikrina pakankamos Lietuvos šaulių sąjungai skirtų valstybės biudžeto pinigų (18,73 mln. Eur) panaudojimo kontrolės: sąjungos ataskaitoje išlaidos pagal paskirtį buvo parodytos neteisingai, metų pabaigoje atlikti nepagrįsti avansai. Sveikatos apsaugos srityje dėl Greitosios medicinos pagalbos tarnybos teikiamų paslaugų teisinio reguliavimo ir organizavimo trūkumų bei nepagrįstų paslaugų kainų negalėjome įsitikinti 7,8 mln. Eur valstybės biudžeto asignavimais apmokėtų nespecializuoto pacientų pavėžėjimo paslaugų ir 6,2 mln. Eur tarnybai skirto finansavimo teisiniu ir ekonominiu pagrįstumu.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami sąlyginei nuomonei dėl valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio pagrįsti.

SĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL VALSTYBĖS METINIŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

Mes atlikome 2025 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, kurį sudaro valstybės biudžeto pajamų plano vykdymo, valstybės biudžeto išlaidų plano vykdymo, valstybės biudžeto išlaidų plano vykdymo (pagal valstybės funkcijas), valstybės biudžeto išlaidų plano vykdymo (pagal ekonominę klasifikaciją), Vyriausybės rezervo panaudojimo, biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą ir kitų lėšų, įstatymais, Vyriausybės nutarimais ir kitais teisės aktais skiriamų programoms finansuoti, panaudojimo, valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų ir kitų lėšų, skirtų savivaldybių biudžetams, panaudojimo, valstybės investicijų programos vykdymo, Vyriausybės skolinimosi, skolos ir garantuotos skolos limitų ataskaitos bei šio rinkinio aiškinamasis raštas, auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl valstybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, 2025 metų valstybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais

atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

PAGRINDAS PAREIKŠTI SĄLYGINĘ NUOMONĘ DĖL VALSTYBĖS METINIŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

Nustatėme valstybės biudžeto išlaidų plano vykdymo 2025-12-31 ataskaitos (pagal ekonominę klasifikaciją) (forma Nr. 10) duomenų reikšmingų iškraipymų (detali informacija pateikta ataskaitos 2 skyriuje, 29 psl.):

- 1) reikšminga išlaidų darbo užmokesčiui, prekių ir paslaugų, ilgalaikio turto, atsargų įsigijimui ir pan. dalis – 916,81 mln. Eur – suplanuojama ir parodoma netinkamame valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnyje;
- 2) 26,53 mln. Eur išlaidų negalime patvirtinti, nes Krašto apsaugos ministerija neužtikrino pakankamos Lietuvos šaulių sąjungai skirtų valstybės biudžeto asignavimų (18,73 mln. Eur) panaudojimo kontrolės: sąjungos ataskaitoje išlaidos pagal paskirtį buvo parodytos neteisingai, metų pabaigoje atlikti nepagrįsti avansai. Sveikatos apsaugos srityje dėl Greitosios medicinos pagalbos tarnybos teikiamų paslaugų teisinio reguliavimo ir organizavimo trūkumų bei nepagrįstų paslaugų kainų negalėjome įsitikinti 7,8 mln. Eur valstybės biudžeto asignavimais apmokėtų nespecializuoto pacientų pavėžėjimo paslaugų teisiniu ir ekonominiu pagrįstumu.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami sąlyginei nuomonei dėl valstybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrįsti.

PABRĖŽTINI DALYKAI DĖL VALSTYBĖS METINIŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

Atkreipiame dėmesį į pastebėjimą, kuris neturi įtakos nuomonei, tačiau yra svarbus. Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte nurodyta, kad asignavimų planas 2025 m. padidintas 1 127,8 mln. Eur (2024 m. buvo 598,6 mln. Eur). Valstybės biudžeto sudarymo ir vykdymo reguliavimas palieka galimybę perskirstyti Seimo patvirtintus asignavimus bei valstybės vardu skolintis ir pasiskolintus pinigus naudoti Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai viršijant Seimo patvirtintą bendrą Valstybės biudžeto rodiklių įstatymu patvirtintą asignavimų sumą. Ši praktika yra keistina, siekiant užtikrinti, kad valstybės biudžetas, kaip visuma ir tam tikros jo pozicijos, kiek jos patvirtinamos Seimo, būtų ir keičiamos ar peržiūrimos Seimo, ir nebūtų kitų įgaliojimų tai padaryti (ataskaitos 2 skyrius, 28 psl.).

LIETUVOS BANKO FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

Kartu su valstybės metinių ataskaitų rinkiniu pateikta ir Lietuvos banko 2025 m. finansinė atskaitomybė. Mūsų nuomonė apie valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį neapima šios finansinės atskaitomybės, o šios finansinės atskaitomybės auditą atliko ir auditoriaus nuomonę apie ją pateikė UAB „ROSK Consulting“, kuri pateikta su Lietuvos banko finansine atskaitomybe.

VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ UŽ VALSTYBĖS METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIUS

Lietuvos Respublikos finansų ministras yra atsakingas už valstybės metinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus bei valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą. Už žemesniojo lygio ataskaitų rinkinių sudarymą atsakingi asignavimų valdytojai ir ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių atitinkamo asignavimų valdytojo programas, vadovai. Už valstybės pažangos ataskaitos parengimą yra atsakingas Vyriausybės kancleris kartu su finansų ministru.

AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ UŽ AUDITĄ

Auditą atlikome pagal tarptautinius aukščiausųjų audito institucijų standartus, kurie apima tarptautinius audito standartus. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Valstybės kontrolės įstatymo, Valstybės kontrolės darbuotojų etikos kodeksą ir laikėmės kitų šiame kodekse nustatytų etikos reikalavimų.

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar valstybės 2025 metų finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai kaip visuma nėra reikšmingai iškraipyti dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti auditu, kuris atliekamas pagal tarptautinius aukščiausųjų audito institucijų standartus. Iškraipymai, kurių gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Valstybės kontrolės interneto svetainėje (<https://www.valstybeskontrole.lt/LT/Post/17790>). Šis apibūdinimas yra sudedamoji auditoriaus išvados dalis.

Valstybinio audito išvadą teikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridedame audituotą valstybės metinių ataskaitų rinkinį.

Valstybės kontrolierė

Irena Segalovičienė